

ZAKON O DRŽAVNOJ AGENCIJI ZA ISTRAGE I ZAŠTITU (Neslužbeni pročišćeni tekst¹)

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Djelokrug propisivanja

(1) Ovim se zakonom utemeljuje Državna agencija za istrage i zaštitu (u daljnjem tekstu: SIPA) i utvrđuje njezina mjerodavnost i ustrojstvo, kao policijskoga tijela Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

(2) Na sva ostala pitanja značajna za djelovanje SIPA-e kao policijskoga tijela, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o policijskim službenicima BiH, *Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH*, *Zakon o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i drugi zakoni koje SIPA primjenjuje u svome radu*.

(3) Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja značajna za djelovanje SIPA-e kao upravne organizacije, kao što je donošenje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i drugih propisa, upravni nadzor, odnos između institucija BiH, te odnos prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH, te Zakon o upravi.

Članak 2.

Definicija SIPA-e

(1) SIPA je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), s operativnom samostalnošću, utemeljena radi obavljanja policijskih poslova, a na čijem je čelu direktor i koja se financira iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

(2) SIPA djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge, bilo kojeg konstitutivnog ili drugog naroda u BiH.

¹ Neslužbeni pročišćeni tekst sadrži: Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 27/04); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 63/04), kojeg je svojom odlukom nametnuo Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, a koji je potvrđen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 35/05) - označen **podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09) - označen *kosim slovima*; Zakon o izmjeni Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/12) - označen podvučenim slovima.

Neslužbeni pročišćeni tekst služi za internu uporabu i na njega se ne može pozivati prilikom službene uporabe.

Članak 3.

Mjerodavnost SIPA-e

(1) Poslovi iz mjerodavnosti SIPA-e su:

- a) sprječavanje, otkrivanje i istraga kaznenih djela iz mjerodavnosti Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud), a posebno: organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala;
- b) prikupljanje obavijesti i podataka o kaznenim djelima iz točke 1. ovoga stavka, te praćenje i analiza sigurnosne situacije i pojava koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta;
- c) pružanje pomoći Sudu i Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužiteljstvo) u prikupljanju obavijesti, te izvršavanje naloga Suda i Glavnoga tužitelja BiH (u daljnjem tekstu: Tužitelj);
- d) zaštita svjedoka;
- e) provedba međunarodnih sporazuma o policijskoj suradnji i drugih međunarodnih instrumenata u njezinoj mjerodavnosti;
- f) kriminalistička ekspertiza;
- g) ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

(2) SIPA obrađuje podatke i vodi evidencije sukladno Zakonu o policijskim službenicima BiH, Zakonu o zaštiti osobnih podataka BiH i drugim propisima BiH.

Članak 4.

Uspostava SIPA-e

(1) Sjedište SIPA-e je u Istočnom Sarajevu.

(2) SIPA ima najmanje dva regionalna ureda sa sjedištem u Banjoj Luci i Mostaru.

(3) Vijeće ministara BiH (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može donijeti odluku o uspostavi novih regionalnih ureda.

(4) SIPA ima odjele i jedinice.

(5) Uz odjele i jedinice utemeljene ovim zakonom, ostale se organizacijske jedinice unutar ili izvan sjedišta SIPA-e mogu uspostaviti Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu *Državne agencije za istrage i zaštitu* (u daljnjem tekstu: *Pravilnik*).

Članak 5.

Radni odnosi u SIPA-i

(1) Uposleni u SIPA-i su policijski službenici, državni službenici, uposlenici i ostali uposleni sukladno Pravilniku.

(2) Policijski službenici su ovlaštene službene osobe na čije se radne odnose primjenjuje Zakon o policijskim službenicima BiH.

(3) Na radne odnose državnih službenika primjenjuje se Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, a na radne odnose uposlenika Zakon o radu u institucijama BiH.

(4) Radna mjesta na kojima rade policijski službenici te radna mjesta državnih službenika, uposlenika i ostalih uposlenika uređuju se Pravilnikom.

Članak 6.

Policijske ovlasti

Policijski službenici uposleni u SIPA-i primjenjuju policijske ovlasti sukladno Zakonu o policijskim službenicima BiH i postupaju kao ovlaštene službene osobe sukladno zakonima o kaznenom postupku u BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o kaznenom postupku).

II – USTROJSTVO

1. Upravljanje

Članak 7.

Rukovođenje, imenovanje i razrješenje

- (1) SIPA-om rukovodi ravnatelj SIPA-e (u daljnjem tekstu: ravnatelj).*
- (2) Ravnatelj ima jednog zamjenika i pomoćnike ravnatelja, koji za svoj rad odgovaraju ravnatelju.*
- (3) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara na prijedlog ministra sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: ministar), s kandidatske liste koju dostavi Neovisni odbor, na mandat od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja u drugom slijedećem mandatu.*
- (4) Vijeće ministara razrješuje ravnatelja i zamjenika ravnatelja prema uvjetima i procedurama koje provodi Neovisni odbor.*
- (5) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:*
 - a) na osobni zahtjev;*
 - b) ako mu je konačnom odlukom izrečena stegovna mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti;*
 - c) ako je osuđen za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa;*
 - d) ako se utvrdi da je aktivni član političke stranke;*
 - e) ako se na temelju mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen obavljati dužnost.*
- (6) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.*

Članak 8.

Dužnosti i odgovornosti direktora

- (1) Direktor:*
 - a) predstavlja SIPA-u;*
 - b) izrađuje godišnji plan rada prema smjernicama predsjedatelja Vijeća ministara, te godišnji proračun SIPA-e i predlaže ih ministru, koji ih prosljeđuje Vijeću ministara;*
 - c) upravlja i usmjerava obavljanje poslova iz mjerodavnosti SIPA-e;*
 - d) osigurava pravilno izvršavanje smjernica i naloga tužitelja o radnjama policijskih službenika u svezi s kaznenim postupkom;*
 - e) osigurava suradnju s tijelima za provedbu zakona te ostalim odgovarajućim tijelima u BiH;*
 - f) osigurava suradnju s tijelima za provedbu zakona i ostalim mjerodavnim službama stranih država, kao i provedbu ostalih međunarodnih sporazuma o policijskoj suradnji i drugih međunarodnih instrumenata iz mjerodavnosti SIPA-e.*
- (2) Uz dužnosti i odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka, direktor obavlja druge poslove, kao što su:*
 - a) donošenje Pravilnika uz suglasnost Vijeća ministara, te drugih propisa predviđenih zakonom, koji su potrebni za obavljanje poslova iz nadležnosti SIPA-e;*
 - b) raspoređivanje dužnosti pomoćnicima direktora, načelnicima i ostalim rukovoditeljima osnovnih organizacijskih jedinica sukladno zakonu, Pravilniku i drugim propisima;*
 - c) donošenje odluka o zapošljavanju, raspoređivanju i prestanku rada uposlenih u SIPA-i, sukladno odgovarajućim zakonima i propisima;*
 - d) provođenje aktivnosti za nabavu oružja i streljiva u suradnji s Agencijom za policijsku podršku, a uz suglasnost ministra;*

e) provođenje aktivnosti u vezi s programima obuke i stručnog usavršavanja uposlenih u SIPA-i, a prema Zakonu o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o Agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH i Zakonu o policijskim službenicima BiH;

f) podnošenje godišnjeg izvješća o radu i situaciji u područjima iz mjerodavnosti SIPA-e ministru, koji ga prosljeđuje Vijeću ministara, te posebnih izvješća, po potrebi ili na zahtjev ministra;

g) podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini BiH, Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev;

h) obavljanje drugih dužnosti propisanih zakonom i drugim propisima.

(3) Direktor je odgovoran za zakonitost rada SIPA-e i za zakonito trošenje sredstava dodijeljenih SIPA-i iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

(4) *Ravnatelj je za svoj rad i rad SIPA-e, te za situaciju na područjima iz nadležnosti SIPA-e odgovoran ministru i Vijeću ministara.*

Članak 9.

Zamjenik direktora, pomoćnici direktora i načelnici

(1) Zamjenik direktora zamjenjuje direktora za vrijeme njegove odsutnosti, ispunjava pojedine dužnosti koje mu prenese direktor te vrši zaduženja koja mu, prema potrebi, dodjeljuje direktor u svrhu učinkovitog i pravilnog obavljanja poslova SIPA-e.

(2) Pomoćnici direktora, odnosno načelnici upravljaju odjelom, odnosno jedinicom na čijem su čelu, a za svoj rad i rad odjela, odnosno jedinice odgovaraju direktoru.

(3) *Pomoćnici ravnatelja i ostali rukovodeći službenici osnovnih organizacijskih jedinica postavljaju se, imenuju i prestaje im radni odnos sukladno Zakonu o policijskim službenicima BiH i Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH.*

(4) *Nakon isteka mandata pomoćnika ravnatelja, policijski službenik koji je bio na takvom položaju raspoređuje se na položaj za koji je potreban čin glavnog inspektora.*

Članak 10.

Spriječenost direktora

(1) Ako direktor nije u mogućnosti ispunjavati svoje dužnosti i odgovornosti, ispunjava ih zamjenik direktora, sve dok ih direktor ponovo ne bude u mogućnosti preuzeti ili do imenovanja novog direktora.

(2) *Ako ravnatelj ne može ponovno preuzeti svoje dužnosti i odgovornosti, provodi se postupak sukladno odredbama članka 7. stavak (3) ovoga Zakona.*

2. Struktura

Članak 11.

Sastav SIPA-e

SIPA se sastoji od sljedećih odjela i jedinica:

a) Kriminalističko-istražni odjel;

b) Financijsko-obavještajni odjel;

c) Odjel za zaštitu svjedoka;

d) Jedinica za specijalnu potporu;

e) Odjel za unutarnju kontrolu;

f) niže organizacijske jedinice uspostavljene Pravilnikom.

Članak 12.

Poslovi i zadaci Kriminalističko-istražnog odjela

Kriminalističko-istražni odjel:

- a) radi na otkrivanju i istrazi kaznenih djela iz mjerodavnosti Suda, pronalaženju i uhićenju počinitelja tih kaznenih djela i njihovom dovođenju Tužitelju, pod nadzorom, smjernicama i nalogima Tužitelja sukladno zakonu o kaznenom postupku;
- b) radi na sprječavanju kaznenih djela;
- c) pruža operativnu pomoć Financijsko-obavještajnom odjelu;
- d) prikuplja obavijesti i podatke o kaznenim djelima, prati i analizira sigurnosnu situaciju i pojave koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta;
- e) organizira i obavlja kriminalističko-stručno poslove.

Članak 13.

Poslovi i zadaci Financijsko-obavještajnog odjela

Financijsko-obavještajni odjel:

- a) prima, prikuplja, evidentira, analizira, istražuje i prosljeđuje Tužitelju informacije, podatke i dokumentaciju primljenu sukladno zakonu i drugim propisima BiH o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
- b) ostvaruje međunarodnu suradnju na polju sprječavanja i istrage pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
- c) pruža Tužitelju stručnu potporu iz područja financija.

Članak 17.

Poslovi i zadaci Odjela za zaštitu svjedoka

Odjel za zaštitu svjedoka provodi zaštitu svjedoka sukladno zakonima i drugim propisima BiH o zaštiti svjedoka.

Članak 18.

Poslovi i zadaci Jedinice za specijalnu zaštitu

- (1) Jedinica za specijalnu potporu pruža pomoć drugim odjelima osiguravajući dodatnu policijsku taktiku, opremu i osoblje, kada su potrebne pojačane mjere sigurnosti.
- (2) JSP obavlja najzahtjevnije i najsloženije taktičke i operativno-tehničke policijske radnje, primjenjujući policijske ovlasti u visokorizičnim situacijama kada su nužne posebne vještine, obučenosť i oprema.
- (3) Uporabu JSP-a odobrava direktor.

Članak 19.

Poslovi i zadaci Odjela za unutarnju kontrolu

Odjel za unutarnju kontrolu mjerodavan je za:

- a) interne istrage po predstavkama o nepriličnom ponašanju uposlenika SIPA-e;
- b) istrage uporabe sile, posebno vatrenoga oružja, korupcije i zloupotrebe ovlasti od strane policijskih službenika, sukladno Zakonu o policijskim službenicima BiH;
- c) interne kontrole postupaka unutar odjela, kako bi se osiguralo propisno postupanje po zakonu, pravilnicima, policijskim priručnicima i pisanim zapovjedima;
- d) razvoj stručnih standarda i politike postupanja.

Članak 20.

Dodatni poslovi i zadaci organizacijskih jedinica

Dodatni poslovi i zadaci organizacijskih jedinica mogu se detaljnije urediti Pravilnikom sukladno ovlastima propisanim Zakonom.

III - SLUŽBENA SURADNJA

Članak 21.

Pružanje pomoći

(1) Tijela uprave i druga tijela, službe i druge institucije u BiH, entitetska i županijska ministarstva unutarnjih poslova, carinske i porezne vlasti, financijska policija, tijela za međunarodnu operativnu policijsku suradnju, mjerodavna tijela Brčko Distrikta BiH i druga odgovarajuća tijela dužna su surađivati sa SIPA-om i na njezin zahtjev pružiti pomoć SIPA-i u obavljanju poslova iz njezine mjerodavnosti, te koordinirati djelatnosti iz svoje mjerodavnosti, sukladno zakonu i drugim propisima o zaštiti izvora, metoda i ostalih nejavnih informacija.

(2) SIPA je dužna surađivati i pružiti pomoć tijelima iz stavka 1. ovoga članka na njihov zahtjev.

(3) Način pružanja pomoći i sva ostala pitanja vezana uz pružanje pomoći i suradnju iz st. 1. i 2. ovoga članka uređuju se međusobnim sporazumom ili drugim pravnim aktom u mjeri u kojoj nisu utvrđena zakonom.

Članak 22.

Dužnost izvješćivanja mjerodavnoga tijela

(1) SIPA je dužna izvijestiti tijela iz članka 21. stavak (1) ovoga Zakona o saznanjima prikupljenim u obavljanju svojih dužnosti, a u svezi s pripremanjem ili počinjenjem kaznenog djela koje je u mjerodavnosti toga tijela, kao i o mjerama i radnjama poduzetima u svrhu sprječavanja počinjena ili pronalaženja i uhićenja počinitelja takvih kaznenih djela.

(2) Tijela iz članka 21. stavak (1) ovoga Zakona u BiH dužna su izvijestiti SIPA-u o saznanjima prikupljenima u obavljanju svojih dužnosti, a u svezi s pripremanjem ili počinjenjem kaznenoga djela iz mjerodavnosti SIPA-e, kao i o mjerama i radnjama poduzetima u svrhu sprječavanja počinjenja ili pronalaženja i uhićenja počinitelja takvih kaznenih djela.

Članak 23.

Međunarodna suradnja

(1) SIPA može surađivati sa stranim tijelima za provedbu zakona i drugim stranim odgovarajućim tijelima, u svrhu obavljanja poslova utvrđenih člankom 3. ovoga Zakona. Suradnja može uključivati razmjenu podataka i zajedničko obavljanje radnji iz mjerodavnosti SIPA-e.

(2) SIPA može dostaviti stranim tijelima za provedbu zakona i drugim stranim odgovarajućim tijelima podatke o državljanima BiH, ako primi obavijest da državljanin predstavlja opasnost za sigurnost BiH, državu u kojoj se nalazi ili širu opasnost za regionalnu ili globalnu sigurnost.

(3) Suradnja sa stranim tijelima za provedbu zakona u kaznenim stvarima obavlja se preko nadležnih tijela i institucija BiH.

(4) *Iznimno od odredaba stavka 2. ovoga članka, SIPA neće dostaviti podatke o državljanima BiH ako nema razumno osiguranje da će primatelj osigurati isti stupanj zaštite podataka koji se osigurava u BiH.*

(5) Ako se podaci odnose na kazneni postupak koji se vodi u BiH, razmjena podataka iz ovoga članka obavlja se sukladno Zakonu o kaznenom postupku, *Zakonom o zaštiti osobnih podataka i Zakonom o zaštiti tajnih podataka*.

IV - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Prestanak važenja prethodnih zakona

(1) Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o Agenciji za informacije i zaštitu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 15/02).

(2) Uposlenici, imovina, uključujući i obveze, te sredstva rada Agencije za informacije i zaštitu Bosne i Hercegovine postaju uposlenicima, imovinom i sredstvima rada Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA-e).

Članak 24.a.

Prijelazno razdoblje

(1) U prijelaznom razdoblju, organiziranje i provođenje fizičke i tehničke zaštite osoba i objekata tijela BiH i diplomatsko-konzularnih organa koji se posebno štite sukladno odgovarajućim zakonima, međunarodnim obvezama i drugim propisima koje donosi Vijeće ministara obavljat će SIPA do ostvarivanja uvjeta da ih preuzme Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, a najkasnije u roku od 90 dana od početka rada Direkcije.

(2) Zaštićene osobe u smislu ovoga Zakona su: članovi Predsjedništva BiH; predsjedatelj Vijeća ministara; ministri u Vijeću ministara; predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH; predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH; predsjednik Suda BiH; glavni tužitelj BiH; strani dužnosnici u posjetu BiH i druge osobe prema odluci Vijeća ministara.

(3) Kada to situacija nalaže, prema odluci ravnatelja, a na temelju stručne procjene SIPA-e, SIPA može pružiti zaštitu: ostalim članovima Parlamentarne skupštine BiH, ostalim sucima u Sudu BiH, zamjeniku tužitelja i ostalim tužiteljima u Tužiteljstvu BiH, osobama uposlenim u institucijama BiH, u diplomatskim i konzularnim predstavništvima BiH, te osobama u posjetu BiH.

(4) Zaštićeni objekti i druga imovina u smislu ovoga Zakona su objekti i druga imovina kojoj je BiH obvezna pružiti zaštitu prema međunarodnom pravu i zakonu, ili prema odluci Vijeća ministara.

Članak 25.

Primjenjivi propisi

(1) Pravilnik se donosi u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do usvajanja odgovarajućih propisa, SIPA primjenjuje propise donesene prema Zakonu o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ("Službeni glasnik BiH", br. 27/04 i 35/05), u mjeri u kojoj ti propisi nisu u opreci s ovim zakonom i Zakonom o policijskim službenicima BiH.

Članak 26.

Imenovanja

(1) Postupak imenovanja direktora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora za Kriminalističko-istražni Odjel i pomoćnika direktora za Odjel za unutarnju kontrolu započet

će se po proteku roka od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, a okončat će se najkasnije u roku do **8 mjeseci** od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) Imenovanja iz stavka 1. ovoga članka stupit će na snagu prvoga dana po proteku roka od **8 mjeseci** od dana stupanja na snagu ovoga zakona, u kojem roku direktor i zamjenici direktora imenovani prema zakonu iz članka 24. stavak 1. ovoga zakona obavljaju poslove i mjerodavnosti po ovom zakonu.

Članak 26.a.

Mandat imenovanih osoba

(1) *Mandat osoba koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju funkciju ravnatelja i zamjenika ravnatelja ne može trajati dulje od vremena propisanog člankom 7. stavak (3) ovoga Zakona.*

(2) *Mandat osoba koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju funkciju pomoćnika ravnatelja za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnika ravnatelja za Odjel za unutarnju kontrolu trajat će do isteka mandata na koji su imenovani.*

(3) *Trajanje mandata osobama iz st. (1) i (2) ovoga članka računa se od dana kada su ravnatelj, zamjenik ravnatelja, pomoćnik ravnatelja za Kriminalističko-istražni odjel i pomoćnik ravnatelja za Odjel za unutarnju kontrolu preuzeli svoje dužnosti.*

Članak 27.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 63/04

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu koji je na privremenim osnovama donio Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, objavljen u ("Službenom glasniku BiH" broj 35/05).

"Službeni glasnik BiH", broj 49/09

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 40/12

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".